Ч. 239 Субота 4 падолиста (23 жовтня) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и ср. кат. святъ) о 5 1/2 годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к

Загальнй зборы „Народнои Торговлѣ“.

Вчера въ полудне вôдбули ся Загальнй зборы „Народнои Торговлѣ“ при досыть малôй участи членôвъ. Закимъ подамо цѣлый хôдъ нарадъ на зборахъ, подаемо справоздане Совѣта управляючого „Народнои Торговлѣ“ въ дѣяльности за рôкъ адміністраційный 1892/93, т. е. за часъ вôдъ 1 липня 1892 до 30 червня 1893. Въ справозданю сѣмъ каже ся: Товариство наше, розпочавши десять лѣтъ тому зъ Богомъ дѣло и оперте на довѣрію и пôддержцѣ нашои Публики, розвивало ся и розвивае ся зъ року на рôкъ що разъ красше и красше, якъ се выказують щорôчнй біляисы а такожь замкнене рахункôвъ зъ послѣдного нашого року адміністраційного, т. е. за часъ вôдъ 1 липня 1892 до 30 червня 1893, за котрый складаемо слѣдуюче справоздане:

Ухвалену на минувшорôчныхъ Загальныхъ зборахъ змѣну статутôвъ зареєстровано на пôдставѣ рѣшеня ц. к. Суду краєвого яко торговельного у Львовѣ въ дня 17 червня 1893 до ч. 25403.

Въ выконаню ухваленои змѣны статутôвъ именувавъ Совѣтъ управляючій пп. Василя Нагôрного и Аполлона Ничая сталыми урядниками зъ титуломъ директорôвъ и надавъ тымже прокуру, що ц. к. Судъ краєвый яко торговельный у Львовѣ рѣшенемъ зъ дня 26 серпня 1893 до ч. 36115 поручивъ зареєструвати.

Важна тая змѣна статутôвъ причинить ся не мало до усталеня нашои адміністраціѣ. Зъ одной стороны не може вже наступити вôдъ разу цѣлковита змѣна въ складѣ Совѣта управляючого, бо не буде вже выбирати ся цѣлый Совѣтъ разъ на шѣсть лѣтъ, лишь буде що року уступати по двохъ членôвъ тогожь и тымъ способомъ бôльшôсть членôвъ Совѣта буде все складати ся зъ особъ, обзнакомленыхъ докладно зъ ходомъ дѣлъ Товариства. Зъ другои стороны директоры, яко сталй урядники, маючи запевнену будучнôсть, можуть тому вôддати всѣ свои силы и всѣ свои мысли для тои нашои институціѣ.

Запевнивши въ той способъ сталôсть адміністраціѣ центральнои, приступивъ Совѣтъ управляючій до унормованя вôдносинъ до Товариства всѣхъ тыхъ людей, въ рукахъ котрыхъ спочивае адміністрація майна Товариства.

Зъ днемъ 1 сѣчня 1893 заведено пятилѣтнй додатки до платы для урядникôвъ центрального заряду, начальникôвъ и касієрокъ складôвъ въ высотѣ 10 проц. побиранои платы, а крôмъ того установлено для начальникôвъ складôвъ, котрй довголѣтною примѣрною службою причинили ся до розвитку интересôвъ Товариства, ступень старшихъ начальникôвъ. Титулъ старшихъ начальникôвъ одержали вже пп. Игнатій Власюкъ въ Перемышли и Иосифъ Тысовецкій въ Коломыи.

Результаты рôчныхъ инвентуръ въ кождого складу подае ся всѣмъ начальникамъ до вѣдомости посредствомъ окружникôвъ, а сего року умѣщено такожь въ дотычнôмъ окружнику имена тыхъ начальникôвъ, котрымъ выразивъ Совѣтъ управляючій узнане за добру господарку.

Въ цѣли розширеня сѣти крамницъ въ краю нашôмъ старавъ ся Совѣтъ управляючій о узыскане права гуртовного побору соли. На дотычне подане, внесене ще минувшого року до ц. к. Міністерства, не одержали мы вôдповѣди мабуть для того, що рôвночасно вели ся въ Міністерствѣ уклады зъ Выдѣломъ краєвымъ въ справѣ переняття продажи соли черезъ Выдѣлъ краєвый. — Коли Выдѣлъ краєвый одержавъ право гуртовнои продажи соли на цѣлу Галичину и розписавъ конкурсъ на поодинокй повѣты, внѣсъ Совѣтъ управляючій оферты вôдъ всѣхъ складôвъ нашого Товариства, одержавъ однако право продажи гуртовнои лишь на складъ въ Снятинѣ и на Заболотôвъ, на котрый оферты не вношено, бо тамъ не було складу нашого. — Позаякъ сама продажь соли не оплатила бы ся, треба було вôдкрыти въ Заболотовѣ крамницю, а то буде заразомъ проба, о скôлько закладане такихъ крамницъ въ меншихъ мѣстахъ на рахунокъ „Народнои Торговлѣ“ окаже ся для интересôвъ Товариства нашого практичнымъ. — Тутъ належить додати, що за вставленемъ ся Совѣта до Выдѣлу краєвого, обнижено въ повѣтѣ заболотôвскôмъ цѣну соли зъ 10½ на 10 кр. за топку.

Для улекшеня маніпуляціи въ пересылцѣ грошей зъ філіяльныхъ складôвъ и зменшеня выдаткôвъ на порторія, приступила институція наша до чекового обороту щадницѣ почтовои, де мае конто ч. 828085.

Совѣтъ управляючій вôдбувъ въ сѣмъ роцѣ адміністраційнôмъ 14 засѣдань. Дирекція вôдбувала щоденно засѣданя, на котрыхъ рѣшали ся всѣ справы адміністраційнй, а то при участи Вп. мѣстопредсѣдателя Ив. Бѣчая, котрый окрôмъ того не мало труду положивъ, щобы комнату до снѣдань при складѣ львôвскôмъ вôдповѣдно до вымогъ публики урядити, що его заходамъ удало ся. Комісія товарова вôдбувала що тыждня свои засѣданя, застановляючись надъ фірмами, у котрыхъ товары закуповувати належить, выбирала товары

4

Маркіянъ Шашкевичъ.

(Зъ нагоды перевезеня его мощей до Львова.)

(Дальше).

Годить ся ще бодай коротко розповѣсти, що Маркіянъ Шашкевичъ написавъ. Вже разъ мы святкували память его книжки „Русалки Днѣстровои“. Було то въ роцѣ 1887, отже въ 50 лѣтъ по появѣ книжки. Написали ся тогды нашй вченй досыть про тй часы, коли Маркіянъ живъ, тай про него самого и его творы. Те все выдруковала тогды газета „Зоря“. А дръ Ом. Огоновскій написавъ тогды дуже гарну книжочку для народу про житє и письма Маркіяна. Ту книжочку выдала „Просвѣта“. Сего року товариство пригадало знову людямъ славного Маркіяна тай всѣ газеты розписали ся о нѣмъ. Оно добре, бо такъ годить ся робити. Такъ отъ и мы ще скажемо дещо про творы Маркіяна, користуючись притôмъ згаданою книжочкою дра Ом. Огоновского, зъ котрои ту дещо выймаемо.

До року 1830 писавъ Маркіянъ деякй стишки по польски. До того часу у насъ въ Галичинѣ ще нѣкому й не снилось, писати чистою мовою рускою. Хотяй бо на Руси выдано богато книгъ вôдъ давныхъ давенъ, то однако ученй мужѣ намагались писати мовою, въ котрôй списано книги церковнй. Сеся-жь мова є мертва, — нею нѣхто въ свѣтѣ не говорить вôдъ девятьохъ столѣтій. До того часу не впавъ и Маркіянъ ще на щасливу гадку, що у насъ въ письмѣ мае розвиватись чиста народна мова руска, тому покй-що списувавъ свои вѣршѣ въ чужôй мовѣ польскôй. Коли-жь Маркіянъ познакомивъ ся зъ исторією и мовами народôвъ словяньскихъ, то задумавъ въ Руси галицкôй утворити чисто-народну письменнôсть.

Маркіяна Шашкевича зовуть поетомъ, и то поетомъ ліричнымъ. Поетомъ ліричнымъ є той, що въ творахъ своихъ высказуе свои думы, свою любовь, свои муки и бажаня лѣпшои долѣ. Его поезіѣ плынуть вôдъ серця и промовляють до серця то веселою, то тужливою, то сумною мовою. Такихъ кôлька пѣсень ліричныхъ замѣстивъ Маркіянъ въ Русалцѣ Днѣстровôй; иншй находять ся въ „Вѣнку“, що его выдавъ Иванъ Головацкій въ Вѣдни 1846 и 1847 року. Въ Русалцѣ выдрукованй отъ-сй поезіѣ: Згадка (за давну словянщину), Погоня, Роспука, Веснôвка, Туга за милою и Сумракъ вечѣрный. Помежи сими вѣршами найкрасше вызначуе ся пѣсня „Сумракъ вечѣрный“. Тутки заявляе поетъ свôй тихій смутокъ, кажучи, що вôнъ въ нещастю думае, мовь могила середъ степу о пôвночи, що его радощи сплынули, якъ Днѣстеръ сплывае… Ще тяжше нарѣка Маркіянъ въ думцѣ „Роспука“, бо каже, що щасте его на вѣки зникло.

Въ першôй части Вѣнка находять ся именно слѣдуючй думы и пѣснѣ: Дума побратимови, посылаючи ему пѣснѣ украинськй, Нещасный, Пôдлисе, Ляха доля, и деякй иншй. — Въ думцѣ „Пôдлисе“ высказавъ поетъ тугу за молодыми лѣтами, коли то вôнъ въ рôднôмъ селѣ живъ дѣтвакомъ безъ журбы й смутку. Пишучи сю думку Маркіянъ зазнавъ уже не одну бѣду въ житю; про те радъ бувъ звеселитись бодай згадкою за щасливый вѣкъ молодый.

Въ иншихъ думкахъ высказуе Маркіянъ такожь свое тяжке горе, особливо-жь въ думцѣ „Лиха доля“ жалкуе ся, що тая доля мовь гадина ѣдлива переѣла его щасте, що вчинила его серцю зъ гараздомъ розлуку. Въ тяженькôй розпуцѣ кôнчить вôнъ тую думку сими словами:

Вчора вечѣръ чорна хмара
Менѣ говорила:
„Чудуешь ся, побратиме,
До си доля дѣла?…

Твоя доля, то я була —
Я ты не минаю:
Вкрывала мь тя чорновъ мраковъ,
И теперь вкрываю.

И надъ гробомъ твоимъ мраки
Ще мои повѣснуть!…“
— Ой надѣя!… таку долю
Най то громы трѣснуть!..

Шашкевичъ ставъ писати вѣршами такожь довшу казку поетичну, „Перекинчикъ бисурманьскій“, але не докôнчивъ еи, и намъ звѣстна лишь одна частина того твору пôдъ заголовкомъ „Бандуристъ“. Говорить ся тутъ про старого спѣвака, котрого всѣ въ селѣ знають, молодй й старй, хоть вôнъ; ино часомъ до села заходить; коли-жь завитавъ, то „у селѣ му кожда своя була хата“. Вôдтакъ розказуе поетъ, якъ бандуристъ прийшовъ разъ до села тяжко зажуреный. Бувало йде селомъ

до закупна, пôддавала ихъ пробѣ, покликувала знатокôвъ зъ по за Совѣта, вселише въ тôй цѣли, щобы институція наша могла публику обслужити якъ найлучше. Колижь мимо всѣхъ тыхъ заходôвъ часомъ хтось зъ купуючихъ не есть вповнѣ вдоволеный, просимо въ тôмъ случаю повѣдомити Дирекцію, якъ въ загалѣ просимо о критику, котра бы зичливо вказувала на хибы, подавала евентуально способъ усуненя тыхъ хибъ, котра бы въ загалѣ заохочувала а не звеохочувала до дальшои працѣ. Свои повиннѣ у своихъ купувати, а дрôбницями не зражати ся.

Въ дванадцяти складахъ нашихъ вплынуло зъ торгôвъ въ сѣмъ роцѣ 331.125 зр. 89 кр., отже о 20.525 зр. 39 кр. бôльше, якъ въ роцѣ минувшôмъ.

По поводу пôднесеня стану товарôвъ въ складахъ рубрика кредиторôвъ збôльшила ся, въ наслѣдокъ чого менше можна було есконтувати, черезъ що білянсъ выказуе низшу цифру ескопту въ порôвнаню зъ рокомъ минувшимъ.

Чистого зыску выказано въ сѣмъ роцѣ адміністраційнôмъ 3736 зр. 13 кр. т. е. о 547 зр. 28 кр. бôльше, якъ въ роцѣ попередущôмъ.

(Дальше буде.)

Зъ похорону Маркіяна

Подавши вчера коротенько звѣстку про перенесене мощей незабутного Маркіяна зъ Новосѣлокъ на дворець зелѣзницѣ въ Задвôрю, подаемо теперь ширшій описъ сего величавого торжества.

День бувъ чудовый, погода гарна мовъ въ лѣтѣ. Вже досвѣта почали громадитись селяне въ святочныхъ одежахъ зъ близшихъ и дальшихъ громадъ пѣшки и возами, а коло 8-ои години стали надходити процесіѣ зô священиками зъ околичныхъ сѣлъ и збирались на кладовищи, положенôмъ на пригôрку за селомъ. Тамъ въ присутности повѣтового лѣкаря вôдкрыто гробницю, въ котрôй стояла домовина Маркіяна, побôчь домовины пôзнѣйшого пароха Новосѣлокъ, Грабянки, и чотирохъ иншихъ.

Домовина Маркіянова, зроблена зъ сосньны, була ще зовсѣмъ здорова, а коли єѣ вôдчинено, мощѣ держались ще въ цѣлости. Въ домовинѣ була воскова кадильниця и хрестъ (одинъ старенькій парохіянинъ нагадавъ, що пок. Маркіянови дали воскову кадильницю и восковый хрестъ — коли тымчасомъ бл. п. Грабянцѣ вложено бляшану кадильницю — и такъ сконстатовано идентичность особы). Тлѣннѣ останки Маркіяна вложено зъ деревяною домовиною до металевои. О годинѣ 9-ôй розпочавъ бузецкій деканъ о. Словицкій зъ духовеньствомъ панахиду, а о. Д. Тапячкевичь выголосивъ краснорѣчиве надгробне слово, котрого глубокої гадки порушили неодно серце до поважнои задумы и въ неоднôмъ одѣ высиснули щирѣ сльозы.

По панахидѣ при гарнôмъ спѣвѣ львôвскихъ питомцѣвъ, рушивъ походъ зъ кладовища до села, вôддаленого пôвъ кільометра. По обохъ сторонахъ дороги творили паробки и дѣвчата живописный шпаліръ, а серединою поступавъ походъ, що збôльшувавъ ся щоразъ напливаючими масами народу. Домовину несли на перемѣну селяне и священики, за нею поступали вôдпоручники народныхъ рускихъ товариствъ львôвскихъ, пос. Барвѣньскій, дръ Савчакъ и о. Чапельскій, котрѣ при входѣ до села взяли домовину на свои рамена и вôднесли ажь до приладженого на ту цѣль катафальку.

Коло новои, ще недокôнченои церкви, єсть широка площа, тутъ уставлено украшеный цвѣтами и сосниною престôлъ, катафалькъ, проповѣдницю и крилосъ. Народу зôбрало ся тутъ бôльше якъ три тысячѣ. О годинѣ 10½ почала ся служба Божа, до котрои стануло 12 священикôвъ зъ деканомъ унѣвскимъ о. Левицкимъ, и зъ двома діяконами, а по скôнченôй службѣ Божôй выголосивъ о. Е. Дольницкій зъ Рѣпнева, проповѣдь про значѣне и заслуги М. Шашкевича яко священика и Русина. Кôлькотысячна громада вѣрныхъ выслухала єѣ зъ напруженою увагою. На лицяхъ всѣхъ малювалась вдяка для безсмертного Маркіяна, що воскресивъ галицку Русь, а зъ устъ неслась тиха молитва до Всевышнього за упокôй душѣ того, котрого тлѣннѣ останки стояли передъ очима ихъ.

До парастасу стануло вôдтакъ 35 священикôвъ, а коли понеслось трогаюче „Вѣчная память", всѣ присутнѣ переняли ся тою глубокою вѣрою, що память Маркіяна не выгасне въ рускихъ серцяхъ, бо имя его вже пôйшло въ масы народу.

По скôнченôмъ богослуженю промовивъ вôдъ делеґатôвъ рускихъ товариствъ пос. Барвѣньскій и въ дуже гарнôй мовѣ звеличавъ память бл. п. Маркіяна. Бесѣду свою закôнчивъ вôнъ такимъ зазывомъ:

„О безсмертный Маркіяне! Нехай духъ твôй свѣтлый витае мѣжь рускимъ народомъ, нехай будить сонныхъ, загрѣвае рôвнодушныхъ, освѣчуе несвѣдомыхъ и незрячихъ — и буде провôдною зорею на шляху народнои працѣ. Колижь нинѣ стоимо надъ сею домовиною, зложѣмъ тутъ присягу, що такъ якъ безсмертный Маркіянъ, такъ и мы не зôбчимо зъ дороги простои, нимъ указанои, що руска мова, руска народность, просвѣта и добро руского народу будуть метою нашихъ змагань, нашихъ заходôвъ и дбалости".

О год. 1½ двигнувъ ся походъ до стацѣѣ зелѣзничои въ Задвôрю. Напередъ ѣхала на коняхъ бандерія паробкôвъ (80 чоловѣка), котрѣ мали черезъ плече барвѣнковѣ вѣнцѣ а въ рукахъ синьожовтѣ хоругвки. За бандеріею поступали братства церковнѣ зъ осьми громадъ въ сто хоругвъ церковныхъ, вôдтакъ духовеньство зъ трохъ деканатôвъ пôдъ проводомъ деканôвъ бузецкого, унѣвского и холоѣвского, а за ними хоръ питомцѣвъ и пѣвцѣвъ церковныхъ. Два хоры на перемѣну спѣвали. За тымъ домовина вложена на пірамідальнôмъ возѣ украиньскôмъ застеленôмъ коврами и украшенôмъ фестонами зъ зеленого барвѣнку, котру везли три пары волôвъ прибраныхъ барвѣнковыми вѣнцями. (Сѣ волы вôддавъ до диспозиціи комітету похоронного п. Богданъ, властитель бôльшои посѣлости въ Новосѣлкахъ). Попереду и поза домовиною ишли селяне, а передъ домовиною несли три делеґаты новосѣлецкои громады величавый вѣнецъ барвѣнковый зъ синьожовтыми лентами и написею: „Славному пароховi — громада Новосѣлокъ". Передъ вѣнцемъ поступавъ начальникъ громады п. Пилипъ Романишинъ, а безпосередно за домовиною львôвскѣ делеґаты и численно зôбранѣ панѣ. Походъ, котрый тягнувъ ся мало що не на два кільометры, закôнчувало около 40 возôвъ, якими прибули селяне зъ дальшихъ сторôнъ. Цѣлый походъ поступавъ въ незвычайно взôрцевôмъ ладѣ и представлявъ ся вельми живописно и величаво.

На границы новосѣлецкои громады промовивъ начальникъ Новосѣлокъ, п. Пилипъ Романишинъ, и теплыми словами высказавъ жаль, що громада тратить дорогій скарбъ, тлѣннѣ останки своего пароха, котрый такъ щиро и горячо трудивъ ся для громады и добра єѣ дочасного и вѣчного, котрый пôднявъ до славы и значѣня погорджену давнѣйше руску мову хлопску, и якъ Мойсей вывѣвъ Израила зъ неволѣ, такъ Маркіянъ народъ рускій зъ неволѣ темноты. „Прощай же намъ нашъ дорогій и безсмертный Маркіяне, — закôнчивъ бесѣдникъ — духъ Твôй нехай витае мѣжь нами и загрѣвае всѣхъ Русинôвъ до працѣ для руского народу!"

Коли-жь походъ дôйшовъ до стацѣѣ, де-

весело й смѣло; зъ хаткою, зъ деревцемъ кождымъ розмовляе, вдарить въ бандурку, зъ дрôбненька заграе козачка чи шумку, — ажь згадати мило! А теперь вôнъ чогось сумный, пѣсоньки не звонить, зъ дѣтьми не бавить ся. Коли старшина и молодцѣ его довкола обступили, то присѣвъ вôнъ на царинцѣ и на тужливу нуту загравъ про давнину Руси. Сумнѣ думки навела та давнина на него.

Шашкевичь писавъ не тôлько милозвучнѣ вѣршѣ; въ мовѣ звычайнôй, въ якôй людъ нашъ розказуе собѣ повѣстки, скомпонувавъ вôнъ казку „Олена" и писанемъ симъ заявивъ горячу любовь до тыхъ земляковъ, котрыхъ де-хто зове згорда хлопами. Се розказуе вôнъ, якъ парубокъ Семенъ женивъ ся зъ Оленою и запросивъ на свое весѣле молодого пана, сына старосты. Старостичь выбирае ся на весѣле, однако тôлько для того, щобы молоду Олену собѣ пôрвати. Але тогды якъ разъ на замку старостича бувъ опрышокъ, перебраный за козацкого бандуриста. Вôнъ хотѣвъ розвѣдати, якъ бы можна було найлекше напасти на замокъ. Той опрышокъ чувъ вôдповѣдь, яку старостичь давъ Семенови на запросины, и гнѣть догадавъ ся, що той панъ мае якусь лукаву гадку. Сейчасъ давъ про се знати свому ватажкови, що звавъ ся Медведюкъ. Ватажко роздѣливъ опрышкôвъ на двѣ части: одна часть напала на замокъ, а друга прийшла въ саму пору на весѣле, щобы вôдобрати бутному старостичу молоду Олену. „Потанцюемъ зъ грабителями, вражими сынами", каже ватажко выдаючи розказы. Опôсля вôддае Медведюкъ Семенови вôдданицю и не приймае нѣ его запросинъ на весѣле, нѣ заплаты за оборону молодятъ противъ грабителѣвъ. — „Майте ся гараздъ! вôдповѣвъ ватажко Медведюкъ, „менѣ тамъ (на весѣлю) не бути! У васъ перше пють а потôмъ танцюють; въ насъ на вôдворôть, перше танцюють, а потôмъ пють... Хлопцѣ! на конѣ, та до нашихъ!" кликнувъ ватажко до товаришѣвъ, — та й щезли...

А вже-жь и сеся казка, хоть не писана вѣршами, є на-скрозь поетична, се значить мова въ нѣй сильна и жива, така сама, яка появляе ся въ пѣсняхъ и думахъ. Казка „Олена" доказуе також, що Маркіянъ добре вже пôзнавъ людъ сѣльскій, коли такъ гарно вмалювавъ образокъ изъ его житя.

Колижь Шашкевичь въ Русалцѣ Днѣстровôй оказавъ велику любовь до устныхъ переказôвъ люду, то можь було надѣятись, що вôнъ для науки своихъ незрячихъ братôвъ зладить яку пригожу книжочку. И дѣйстно написавъ Маркіянъ „Читанку для малыхъ дѣтей". Сю книжочку надруковано по его смерти два разы (1850 и 1853 року). Черезъ кôлька рокôвъ уживано єѣ въ науцѣ шкôльнôй; опôсля заступлено єѣ иншими, менше вдалыми книжками. Читанка сеся була-бъ довше удержалась въ школахъ людовыхъ, колибъ авторъ уложивъ бувъ єѣ зъ поглядомъ на малѣ дѣти, що починають учитись. Въ сѣй книжочцѣ находять ся именно оповѣданя зъ письма святого, повѣсти и краснѣ байки.

Шашкевичь бажавъ отже своимъ землякамъ подати просвѣту въ мовѣ рôднôй. А що люде всяке добре дѣло починають въ имени Божôмъ, то загадавъ вôнъ братямъ своимъ подати слово Боже въ мовѣ зрозумѣлôй. Въ церквѣ читае ся Евангеліе въ мовѣ мертвôй, се есть, въ мовѣ церковно-словяньскôй. Тои-жь мовы неписьменнѣ люде въ бôльшôй части не розумѣють, и для того священикъ при службѣ Божôй въ науцѣ своѣй поясняе святе Евангеліе мовою зрозумѣлою.

Иншѣ народы словяньскѣ, якъ Москалѣ, Поляки, Чехи, вже давно постарались о переклади святого письма на свою мову, и вôдтакъ тую найважнѣйшу книгу читають собѣ дома въ крузѣ родиннôмъ. Нашѣ селяне и мѣщане до недавна не могли читати святого письма, бо не розумѣли его; ажь ось Шашкевичь вôдваживъ ся переложити Евангеліе на зрозумѣлу мову руску. Симъ перекладомъ займавъ ся вôнъ въ послѣднôмъ роцѣ житя и не мôгъ довершити важного сего дѣла.

Також щобы рускихъ священикôвъ спонукати, говорити проповѣди по руски, написавъ Шашкевичь деякѣ науки церковнѣ въ мовѣ рôднôй. Тѣ проповѣди теперь ще уважають ся зовсѣмъ добрыми; тôлько-жь ихъ доси не надруковано.

Для моральнои науки земляковъ списавъ Маркіянъ також „Псальмы Руслановѣ". Тѣ псальмы зовуть ся Руслановыми, тому що Маркіянъ ще въ школахъ прозвавъ себе „Русланомъ". Церковнѣ псальмы скомпонувавъ бувъ жидôвскій царь Давидъ передъ 3000 роками Послѣдуючи Давидови въ писаню псальмôвъ. зладивъ Маркіянъ кôлька своихъ псальмôвъ,

леґаты зъ священиками вôднесли домовину до ваґону, а по вôдправѣ панахиды промовивъ голова філїѣ каменецкои о. М. Цегельскій. Бесѣдникъ пôднѣсъ значѣнє сего торжества и значѣнє Маркіяна для Русинôвъ, подякувавъ духовеньству и народови за ту послѣдну прислугу, вôддану ґенієви Руси и попращавши тлѣнні его останки передавъ ихъ делеґатамъ головного выдѣлу „Просвѣты“.

Годить ся тутъ згадати, що окрôмъ выдѣлу філїѣ каменецкои зъ головою о. Цегельскимъ причинились дуже много до величавости сего торжества всенародного о. Зельскій зъ Милятина, котрый разомъ зъ незвычайно гостиннымъ приходникомъ Новосѣлецкимъ о. Рожеєвскимъ перевели цѣлу орґанізацію сего славного всенародного свята въ Новосѣлкахъ. Належить ся также щира подяка и питомцямъ, котрі гармонійнымъ спѣвомъ причинились до звеличеня сего свята. Проф. Шухевичъ зô Львова робивъ въ рôжныхъ хвиляхъ сего торжества фотоґрафічні знимки.

Переглядъ политичный.

Внутрѣшна криза тягне ся все ще дальше и не знати ще, якъ закôнчить ся. Може бути, що нинѣшный побутъ намѣстникôвъ Чехъ и Галичины та кн. Віндішґреца въ Будапештѣ розъяснить трохи ситуацію. Кажуть, що покликанє намѣстникôвъ Чехъ и Галичины мае лишь цѣль информаційну. Конференція клюбôвъ коаліційныхъ мала довести вже до уложеня проґрамы, котра мѣстить ся въ слѣдуючихъ чотирохъ точкахъ: 1. Принятє до вѣдомости розпоряджень выимковыхъ для Праги; 2. ухваленє новелѣ до закона о краєвôй оборонѣ; 3. выготовленє проєкту реформы выборчои въ цѣли розширеня права выборчого; 4. реформа податкова. — До Dzien. Polsk-ого доносять зъ Вѣдня, що мін. Залескій мавъ заявити виднѣйшимъ членамъ Кола польского, що не прийме въ новôмъ кабінетѣ анѣ міністерства для Галичины анѣ взагалѣ нѣякои теки.

Россійска ескадра заплыла до Аяччіо на островѣ Корсицѣ. На повитанє мера вôдповѣвъ адміралъ Авелянъ, що ескадра россійска прибуде знову за три мѣсяцѣ до Аяччіо и тогды перебуде тамъ довшій часъ. Пôдчасъ приѣзду фльоты до порту наставъ на россійскôмъ корабли „Николай“ выбухъ, въ наслѣдокъ котрого згинуло кôлькохъ моряковъ россійскихъ.

Командантомъ Мелілѣ именовано ґен. Мациаса, котрый зъ 3.500 вояками прибувъ въ понедѣлокъ до Мелілѣ; ему удало ся заразъ запровіянтувати щасливо внѣшный фортъ Камельосъ, котрый Кабілѣ замкнули були зô всѣхъ сторôнъ. Война зъ Мароккомъ здаесь бути нехибною и довести ще готова до якихсь заплутанинъ въ Европѣ, тымъ бôльше, що зачувати вже й о якихсь военныхъ крокахъ Францїѣ въ Тріполисѣ.

Новинки.

Львовъ дня 3 падолиста

— **Именованя и перенесеня.** Міністерство торговлѣ именувало Леопольда Кона адюнктомъ для технічнои службы при ц. к. Дирекціи почтъ у Львовѣ. П. Намѣстникъ перенѣсъ инжинера Ивана Юрчиньского въ Бохнѣ до Ясла и адюнкта будôвництва Фр. Ґоломба зô Львова до Бохнѣ.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ рады повѣтовои въ Надвôрной оголошуе конкурсъ на посаду лѣкаря окружного въ осѣдкомъ въ Майданѣ середнôмъ въ рôчною платнею 500 зр. и 400 зр. додатку на обѣздки. Поданя треба вносити до кôнця падолиста. — Стрыйскій выдѣлъ повѣтовый оголошуе конкурсъ на таку жь посаду въ Сколѣмъ. Платня 500 зр. и 400 зр. додатку. Поданя вносити до 30 падолиста — Выдѣлъ повѣтовый въ Городку розписуе конкурсъ на посаду лѣкари окружного въ осѣдкомъ въ Яновѣ. Платня 500 зр. и 270 зр додатку. Поданя вносити до 1 грудня. — Окружна Рада шкôльна въ Равѣ рускôй оголошуе конкурсъ на посады учительскі: въ Немировѣ, Брукентали, Домашевѣ, Городзевѣ Корчевѣ, Коршминѣ, Махновѣ, Михайлôвцѣ, Рѣчкахъ, Смолинѣ, Стаяхъ, Щеснятинѣ, Щирци, Тарношинѣ, Ульгôвку, Улицку середневичь, Вероици, Воробличинѣ и Журавцяхъ; также на посады молодшихъ учителѣвъ: въ Равѣ, Маґеровѣ, Немировѣ, Васылевѣ и Вôльцѣ мазовецкои. Поданя треба вносити до 30 падолиста.

— **Зборы „Народнои Торговлѣ“** вôдбулись вчера при досыть малôй участи членôвъ. Переважно въ зборахъ було духовеньство. Зборы вôдбулись поважно, а до совѣту управляючого выбрано трехъ членôвъ: Йос Гавинчака, дра Щ. Сельского и о. Евг. Гузара. Зборы закôнчили ся по перпôй годинѣ.

— **Доповняючій выборъ** одного члена Рады повѣтовои въ Перемышли зъ ґрупы бôльшихъ посѣлостей розписано на день 11 грудня о. р.

— **Замѣсть вѣнцѣвъ** на могилу Шашкевича зложивъ о. кан. Павликôвъ 5 зр., а о. Яримовичъ 2 зр. на стипендію им. Шашкевича.

— **Иванъ Матейко,** славный польскій историчный маляръ, номеръ — якъ мы вже донесли въ телеґрамахъ, передвчера дня 1 с. р. о 3-ôй годинѣ по полудни въ Краковѣ. Матейко уродивъ ся 1838 року въ Краковѣ и образувавъ ся въ академіяхъ штукъ красныхъ у Вѣдни и Монаховѣ. Его найславнѣйші дѣла штуки були: „Проповѣдь Скарґи“, „Унія Люблиньска“, „Ґрунвальдъ“, „Собѣскій пôдъ Вѣднемъ“, „Жанна д' Аркъ“, „Костюшко“, „Голдъ пруській“ и т. д. Матейко занедужавъ минувшои недѣлѣ на боляки жолудкові. Недуга поступала скоро и обявляла ся корчами жолудковыми. Вже дня 31 м. м. въ ночи було его положенє безнадѣйне. Покôйный заховавъ до послѣднои хвилѣ память. Ся несподѣвана смерть артиста маляря польского выкликала межь Поляками загальный смутокъ. До Русинôвъ вôдносивъ ся покôйный симпатично и свого часу причинивъ ся головно до мальованя церкви св. Норберта въ Краковѣ.

— **Холєра.** Дня 30 м. м. було въ лѣченю 31 хорыхъ; дня 31 жовтня и 1 падолиста прибуло хорыхъ 13, выздоровѣло 9, померло 12, отже лѣчить ся ще осôбъ 3.

Снѣги. Въ середнôй Россіи розпочала ся вже зима на добре. Въ Нижнôмъ Новгородѣ упавъ такій снѣгъ, що треба було здержати рухъ коловый и взяти ся до саней. Зъ Рязаня знову доносять, що въ окрестности лютила ся буря зô снѣгомъ, снѣгу упало тôлько, що потворили ся мѣсцями цѣлі горы снѣгові и поѣзды зелѣзничі спôзняють ся. Въ Москвѣ упавъ також 21 жовтня великій снѣгъ, але пôдчасъ дня стопивъ ся.

— **Битва пôдъ Кустоццою пластично представлена.** Въ касинѣ войсковôмъ у Львовѣ отворено вчера рано выставу, представляючу пластично славну битву пôдъ Кустоццою зъ дня 24 червня 1866 року. Битва представлена въ рѣшаючôй хвили, именно, коли о годинѣ $5^1/_2$ пополудни добули австрійскі войска мѣсцевôсть Кустоццу и окрестнôсть. Войско представляе около 100.000 фіґурокъ цинковыхъ, теренъ зроблений вѣрно зъ домами, деревами, винницями и т. д., а въ масахъ войска можна розрôзнити не лише поодинокі роды оружія, але також и особы на пр. архикнязя Альбрехта. Сей образъ бувъ перший разъ выставленый минувшого року у Вѣдни и здобувъ собѣ загальне признанє. Дохôдъ призначеный на побôльшенє фонду института для офіцирскихъ дочокъ. Выстава отверта кождого дня вôдъ годины 8-ои рано до 4-ои пополудни. Вступъ 20 кр. Въ суботу дозволеный вступъ лише войсковымъ.

Штука, наука и література.

— **Въ рускôмъ театрѣ** выставлено вчера знану вже вôдъ кôлькохъ лѣтъ драму зъ житя украиньского народу М. Кропивницкого: „Дай серцю волю, заведе въ неволю.“ П. С. Яновичъ въ знаменитôй роли сироты Ивана мавъ вчера поле до попису и справдѣ сю ролю може вôнъ зачислити до своихъ найкраснихъ. Также и роля п. Стечиньского — Микиты выпала дуже добре. П. Стечиньскій — все ту ролю грае зъ великимъ успѣхомъ. Хоры були троха за слабі. Пята дѣя ишла трохи мляво, впрочôмъ цѣлу выставу можна назвати вдатною. Незвычайно характеристичный бувъ музикантъ п. Спиридіонъ Пôдвысоцкій, котрый, якъ доси видко, спеціялістъ до всякихъ роль типовыхъ.

Завтра въ суботу выставляе театръ драму Ив. Франка: Украдене щасте.

Телеграмы.

Будапештъ 3 падолиста. Кн. Віндішґрецъ и ґр. Тунъ приѣхали тутъ вчера вечеромъ; намѣстникъ Галичины ґр. Бадені приѣхавъ нинѣ рано.

Штрасбурґъ 3 падолиста. Нѣмецкій лѣсничій Райсъ зъ Пляйнъ стрѣтивъ вчера на нѣмецкôй сторонѣ, 100 метрôвъ вôдъ границѣ пять французскихъ звѣрокрадôвъ, котрі перші стрѣлили до него. Райсъ стрѣливъ до нихъ також и убивъ двохъ зъ нихъ. Слѣдство выказало, що лѣсничій дѣявъ у власнôй оборонѣ.

Лондонъ 3 жовтня. Бюро Райтера доносить зъ Тріполису, що войско французске переступило спôрну область на туніско-тріполітаньскôй границі. Зъ Константинополя прибуло до Тріполису 1500 людей турецкого войска для скрѣпленя границѣ.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій

заявляючи твердую свою вѣру. Зъ тыхъ псальмôвъ довѣдуемо ся, що Маркіянъ не давъ ся захитати въ своѣй вѣрѣ якимись людьми-недовѣрками.

Бажаючи пôднести мову руску зъ пониженя, понимавъ вôнъ добре, що въ письмѣ треба наблюдати азбуку руску. Але-жь найшлись тогды такі люде, котрі абецадломъ польскимъ хотѣли обдарити письменнôсть руску. Такъ Вацлавъ зъ Олеська выпечатавъ рускі пѣснѣ людові буквами польскими, а въ передньомъ словѣ до пѣсень польскихъ и рускихъ домагавъ ся, щобы Русины покинули свою мову и приняли языкъ польскій. Вôдтакъ той Вацлавъ зъ Олеська найшовъ въ молодôмъ священику Йосифѣ Лозиньскôмъ прихильника своеѣ гадки.

Лозиньскій, спонуканый своимъ колятором-дѣдичемъ Ґвальбертомъ Павликовскимъ, написавъ розвѣдку про те, що добре було-бъ ввести польске абецадло въ галицко-руску письменнôсть. Противъ Лозиньского выступивъ наперëдъ Йосифъ Левицкій, капелянъ Перемыского епископа Ивана Снѣгурского.

Также и рускій кружокъ, що горнувъ ся въ семинарім около Шашкевича, не похвалявъ такои дивовижнои новины, а дѣяльный его проводирь молодыхъ патріотôвъ написавъ розправу („Азбука і abecadło“), доказуючи, що дорога, котрою ступавъ Лозиньскій, веде на чужі слѣпанки. Коли Шашкевичъ выготовивъ сю вôдповѣдь, то студенты и семинаристы зложили дещо грошей, а Головацкій поѣхавъ до Перемышля, де (1836 року) выдруковавъ розправу Шашкевича въ оборонѣ азбуки рускои.

Рôкъ опôсля Шашкевичъ выступивъ знову противъ забаганкамъ Йосифа Лозиньского, коли вôнъ описавъ „Руское весѣлє“ и сю свою книжочку надруковавъ въ Перемышли (1835 р.) буквами польскими. Въ „Русалцѣ Днѣстровôй“ сказавъ Маркіянъ въ тôй справѣ отъ-се: „Найбôльшою обманою, ба непрощенымъ грѣхомъ въ сѣмъ дѣлѣ є, що писатель, вôдвергши азбуку питому рускую, принявъ буквы ляцькіи, котрі цѣло не пристають къ нашому языкови“.

Крôмъ сихъ творôвъ зладивъ Маркіянъ ще инші писаня. Межи ними є найважнѣйшимъ перекладъ старорускаго стихотвору „Слово о полку Игоревôмъ“ на живу мову руску. Сей стихотвôръ, написаный въ дванацятôмъ столѣтю, отже передъ 600 роками, є найбôльшою окрасою нашои давнои письменности; однакже мову его трудно теперь розумѣти. Маркіянъ хотѣвъ отже своимъ землякамъ прислужитись такимъ перекладомъ рускимъ, котрый бы мовою своею пригадувавъ украинскій, козацкі думы. Шкода тôлько, що той твôръ стародавнои въ перекладѣ Шашкевича доси не выдруковано. Ба, кажуть, що она, переходячи зъ рукъ до рукъ, десь запропастилась.

(Конець буде.)

ИНСЕРАТЫ.

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІѢ

поручае

найновѣйше патентоване начиня кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емаліею.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

Всѣ приборы

для аматорôвъ и фаховыхъ фотографôвъ

именно:

папѣръ альбуміновый, целюидиновый, течѣ, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впростъ у заступникôвъ фабрикъ найбôльшихъ

ГАМЕЛЬ и ФАЙҐЕЛЬ

Львôвъ, ул. Коперніка 21.

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ оригінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-у"

може лише се бюро многы приймати.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовѝ. — Каналовѝ насады зъ патентовымъ замкненемъ. — Збôрники на воду. — Комплетнѝ уряджена купелевѝ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ такожь руры лянѝ и кованѝ. — Помпы, фонтаны и и всякѝ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Зъ друкарнѣ З. Домкѣвского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.